

## JAK SE UČIL HONZÍK LATINSKY

„TÁTO,“ POVÍDAL HONZÍK JEDNOHO DNE, „JÁ UŽ nechci být tak sprostým člověkem, chci být pánem.“

„O vůli je hej, já bych si také dal říci, kdyby mě někdo velkým pánem udělal; ale víš-li pak, Honzíku, že musí pán umět latinsky?“

„I což je o latinu, já půjdu do světa a naučím se latinsky dost brzy.“

„Myslíš-li, že je to tak lehká věc, tedy jdi a zkoušej.“

Honza si nabral do kapes hnětanek a šel do světa učit se latinsky. Nepředstavoval si svět tak příliš hrozný, protože s celou chutí krácel přímo za nosem. Že nebyl jakživ dále než za humny, nemálo se podivil, když na první vršek vstoupil a před sebou kus krajiny viděl, kterou nemohl ani hned přehlédnout.

„Jemináčku!“ zvolal a spráskl ruce, „to je veliký svět, kdypak ho přejdu!“

Šel tedy dál do toho velkého světa a kdykoliv nějakého pána potkal, dával pozor, co mluví, neboť myslel, že je to latinsky. Nejdříve viděl pána, který stál na záspi a někomu povídal: „Sud kulatý!“ Ty dvě slova Honzík zaslechl a hned si je desetkrát opakoval, aby je nezapomněl. Šel dál a viděl zase pána, který v okně ležel, pod okny stál chlapec, koukal na ptáka u louže a volal: „Rys tu pije!“ – „Sud kulatý – rys tu pije“ – opakoval si Honzík, jda zase dále. „Již umím pět latinských slov, a než se naděju, bude ze mne pán.“ Sto kroků dále stál opět pán a ukazoval pacholkovi na káru, řka: „Tu je kára.“

„Sud kulatý – rys tu pije – tu je kára,“ předříkával si Honzík, a když to dobře uměl, poskočil radostí a pravil sám k sobě: „Já nevím, co ten táta mněl, vždyť mi ta latina jde jako hračka a hnedle budu umět latinsky jako česky.“

Ušel zase asi dvě stě kroků a cesta ho vedla okolo zahrady, kde právě zahradník ryl. Tu vejde pán do zahrady a zvolá zlostně: „Ten to ryje.“

„Sud kulatý – rys tu pije – tu je kára – ten to ryje,“ říkal si Honzík a kráčel dále. Najednou ale se zastaví, přemýšlí a povídá: „Nač bych se té latiny tolik učil, náš pan kantor neumí nic víc, a je přece pán. Kdybych si toho měl ještě více pamatovat, zapomněl bych jedno pro druhé a mohly by se mi myšlénky splést.“

Po této moudré úvaze otočil se Honzík na špalíčku a utíkal domů, jak by ho štváli.

„I hledme, Honzík se už vrátil,“ divil se tatík, když ho viděl do dveří vstupovat. „No, jak umíš latinsky?“

„Sud kulatý, rys tu pije,“ odpověděl vážným hlasem Honzík, který si umínil, že nebude jinak mluvit než latinsky.

„Co to žvástáš, tomu aby čert rozuměl,“ bručel tatík a nechal Honzu stát.

Mámě to ale nedalo, i zeptala se po chvíli: „Ale kdepak jsi, chlapče, skoro celý den chodil?“

„Tu je kára, ten to ryje,“ zase na to Honza.

„Což se ti v hlavě popudilo, že tak odpovídáš?“ hněvala se máti, ale Honzík začal od začátku svou latinskou písničku, a ať se ptal kdo chtěl co chtěl, nic jiného neodpověděl než „sud kulatý – rys tu pije – tu je kára – ten to ryje.“ A že to velmi zčerstva říkal, nepochopil nikdo, co to vlastně znamená.

„Sedláku,“ povídá za několik dní máma k svému muži, „tomu našemu chlapci se vzňala v hlavě fantas, blábolá a neví co, musela jsem se starého pastýře zeptat, co mu udělat. Již vím.“

„Nu, a co?“

„Radil mi, abychme mu z výšky a znenadání studené vody na hlavu vlili, že ho fantas hnedle přejde.“

„To můžem hned zkusit, sedí venku pod stájí, všecek zamyšlen. Jdi, vezmi vědro studené vody, vylez na stáj a poklopem ji dolů na něho vlej. Uhlídáme hned, zdali to pomůže.“

Máma vzala vědro vody, vylezla na stáj a v okamžení je na zamyšleného latiňáka vyklopila. Ten vyskočil, chytl se za hlavu a křičel, co hrdlo stačilo: „Mámo, táto, pomozte, má hlava!“

Táta přišel a jako by o ničem nevěděl, divil se: „Kýho šlaka, co se ti stalo?“

„Seděl jsem a přeříkával latinsky, tu najednou jako by se nebe roztrhlo a mne zabít chtělo,“ bědoval Honza.

„Já jsem myslil, žes česky mluvit zapomněl, a vida, jde ti to dobře od huby,“ usmál se tatík.

„Ba, vždyť jsem v leknutí na latinu zapomněl.“

„Pánbůh sám ti ji z hlavy spláchl, protože máš být starým poctivým Honzou, a ne panským bláznem. Pamatuj si to!“

Po těch slovích se tatík obrátil, šel k mámě a povídal: „Už je uzdraven, a bohdá že mu fantas více nepřijde.“

Tatík mluvil pravdu. Od té doby rozprávěl Honzík zřetelně a nechtěl se ani již více latinsky učit.